

TÄHEKE

NR. 2 1969

Lenini orden

Pildil näed Nõukogude Liidu rahvakunstnikku Gustav Ernesaksa. Ta on Riikliku Akadeemilise Meeskoori peadirigent. See hallipäine mees on loonud mitu ooperit ja kirjutanud lauludele viise. Gustav Ernesaks on õpetanud tuhandeid-tuhandeid inimesi laulu armastama. Selle suure töö eest on antud talle Lenini orden. Lenini orden on aga meie kodumaal kõige kõrgem autasu ja see antakse tublimatest tublimatele. Meie maal on Lenini ordeniga autasustatud tublised inimesi — töölisi, kolhoosnikuid, teadlasi, kunstnikke, lendureid, õpetajaid — üle 12 000.

Lenini ordeniga autasustatakse ka neid inimesi, kellele antakse Nõukogude Liidu kangelase või sotsialistliku töö kangelase nimetus.

Üleliidulist Leninlikku Kommunistlikku Noorsooühingut on autasustatud kolm korda Lenini ordeniga. Ka pioneeriorganisatsiooni lipul on meie kodumaa kõrgeim autasu. Pioneerid said Lenini ordeni oma organisatsiooni 40. sünnipäeval. See oli suureks tunnustuseks.

Meie maa kõrgeima autasu on saanud paljud eestlased. Suure Isamaasõja ajal sai Nõukogude Liidu kangelase nimetuse ja Lenini ordeni praegune Eesti NSV haridusministri asetäitja Arnold Meri. Ordenikandjate seas on ka õpetajad Leonora Rincken, Linda Soovik ja Paul Maasing.

MARIANNE MUDA

JUHTUM LESTAKÜLAS

See lugu juhtus üsna hiljuti. Lestaküla poisid mängisid peitust. Neid oli neli. Autojuhi kaksikud Toivo ja Tarvo ning karjafarmi juhataja poeg Magnus. Kõik teise klassi poisid. Ja veel Magnuse kolmeaastane vend Mihkel. Millal Mihkel üles leidmata jäi, ei pannud keegi tähele. Teda ei loetud päriselt mängumeheks, sest tihti tuli Mihkel ise peidupaigast välja.

Magnus märkas väikevenna puudumist, kui häarduma hakkas. Joosti tuppa. See oli tühi. Joosti naabriperre — ka seal ei teatud Mihklist midagi.

«Äkki peitis end metsa ega oska tagasi tulla?» ütles naabri vanaema.

Mets algas kohe Magnuse ja Mihkli maja tagant. Paiguti oli see peaaegu läbipääsmatu, sest suured tormid olid puid hulgaliselt maha murdnud.

«Me ju leppisime kokku, et õhtu käes, metsa ei peida,» tuletas Magnus meelde. Aga kas Mihkel oma kolmeaastase aruga sellest kinni pidas?

Igaks juhuks tegid nad nüüd ka maja taga metsas tiiru, hõikusid, nagu jõudsid. Ent tuul kandis hääle teise külge. Mets ainult kohises vastuseks.

Oli juba päris hämar. Õnneks tuli Toivo-Tarvo isa koju. Ta keeras sedamaid auto ümber ja kihutas koolimajja.

«Üks inimene ei leia pimedast metsast midagi,» mõtles Toivo-Tarvo isa. «On tarvis palju inimesi.»

Pool tundi hiljem oli otsijaid juba üle kahekümne. Maa-lastel, kes terve nädala elavad internaadis, on peaaegu kõigil elektritaskulambid. Nüüd valgustasid need lambid tuulemurdu ja põõsaaluseid.

Aga ka lampide abil ei suudetud Mihklist leida. Ja jälgi ei

olnud. Külmunud metsaalusele neid ei jää.

Kell kaheksa sõitis õuele piirivalvurite auto. Õnnetusest teadis juba terve ümbruskond. Kooli direktor oli sellest ka lähemasse piirivalveväeosa teatanud. Autost hüppas välja sõdur koeraga. Koerale toodi nuusutamiseks Mihkli tuhlid.

«Otsi, Bek!» ütles piirivalvur.

Nina maas, läks Bek vana vankri juurde.

«Seal oli Mihkel siis peidus, kui me mängima hakkasime,» sosistas Magnus.

Järgmiseks peatus Bek aganakuuri ukse taga. Ka seal oli Mihkel kord otsijat oodanud. Ent siis ei seisatanud Bek enam kusagil. Rihm pingul, kadus ta koos sõduriga metsa. Muidugi oleks Magnus tahtnud nende kannul käia. Muidugi oleksid seda tahtnud ka Toivo ja Tarvo ning internaadilapsed, kuid piirivalvur ei lubanud.

«Kui tagasi tuleme, räägin kõik,» ütles ta.

Piirivalvur tuli tagasi poole tunni pärast. Aga võib-olla ka varem, kella ei vaadatud. Mihkel oli tal süles. Poiss oli end tõepoolest metsa peitnud. Kui ta aga välja tahtis tulla, sattus mahalangenud puule. Mihkel läks ümber puu ning sattus uude lõksu. Niiviisi ta kodust aina kaugemale eksleski.

Muidugi ei kirjeldanud seda eksirännakut Mihkel ise. Selle näitas kätte Beki nina.

Ja ongi kogu lugu.

Ah-jaa, pärast oli Toivol, Tarmol ning internaadilastel hirmus kahju, et nad Bekile hurraa ei hüüdnud. Vorstiga ju teenistuskoeeri ei täna. Ta ei võta võõralt midagi.

JÜRI RANT

JONNI

RALF PARVE

Meie Tõnn
on jonnipulk –
jonni on tal
terve hulk.

Kogu maja
vastu kajab,
kui ta
oma jonni ajab.

„Mannaputru
ma ei taha –
mannapuder,
see on paha!
Viige ära paha manna!
Hoopis moosi, emme, anna.“

Jonnib muudkui
jonnipulk –
jonni on tal
terve hulk.

„Ei taha
kanda kingi ma,
vaid paljajalu
ringi ma
jooksen hoopis
tümpa-tampa,
tubapidi
lümpa-lampa!“

„Ei taha
minna süngi ma –
laske õue mängima!“

„Ei taha
kaela salli ma,
ei salli
seda salli ma!“

Jonnib muudkui
jonnipulk –
jonni on tal
terve hulk.

Kõik on
paha,
paha,
paha.
Midagi me Tõnn ei taha.

Imestades ütleb isa:
„Küll on jonn
ja küll on kisa,
küll see Tõnni jonn on visa!
Niikui hakkab jonnima,
mitu tonni
jonni ta
mine tea kust kokku kannab,
nii et imestada annab!“

Kurvalt ohkab ema ka:
„Mis on lahti temaga?
Kas on
mingi viga tal,
või niisugune
iga tal,
et ühtejärge viriseb

ja silmist
vett tal niriseb?“

Noomi, manitse või paita –
ükski asi siin ei aita:
tõnnib Tõnn
ja jonnib Tõnn,
kangekaelne poisipõnn.

Jonnib päeva,
tõnnib kaks –
jonn läheb aina hullemaks:
tõnnib nii,
et muudab seega
toad kõik märjaks
silmaveega.

Vesi voolab tuba mööda,
voolab,
voolab
juba
mööda
aknaruute, aknalaudu,
voolab
välja
ukse
kaudu.

Aga väljas külm on tali,
väljas pakane on vali,
nii et tasahiljukesi
jäähtub Tõnni silmavesi,
pisaraist saab kõrge mägi.
Kõrge mägi – jonnimägi.

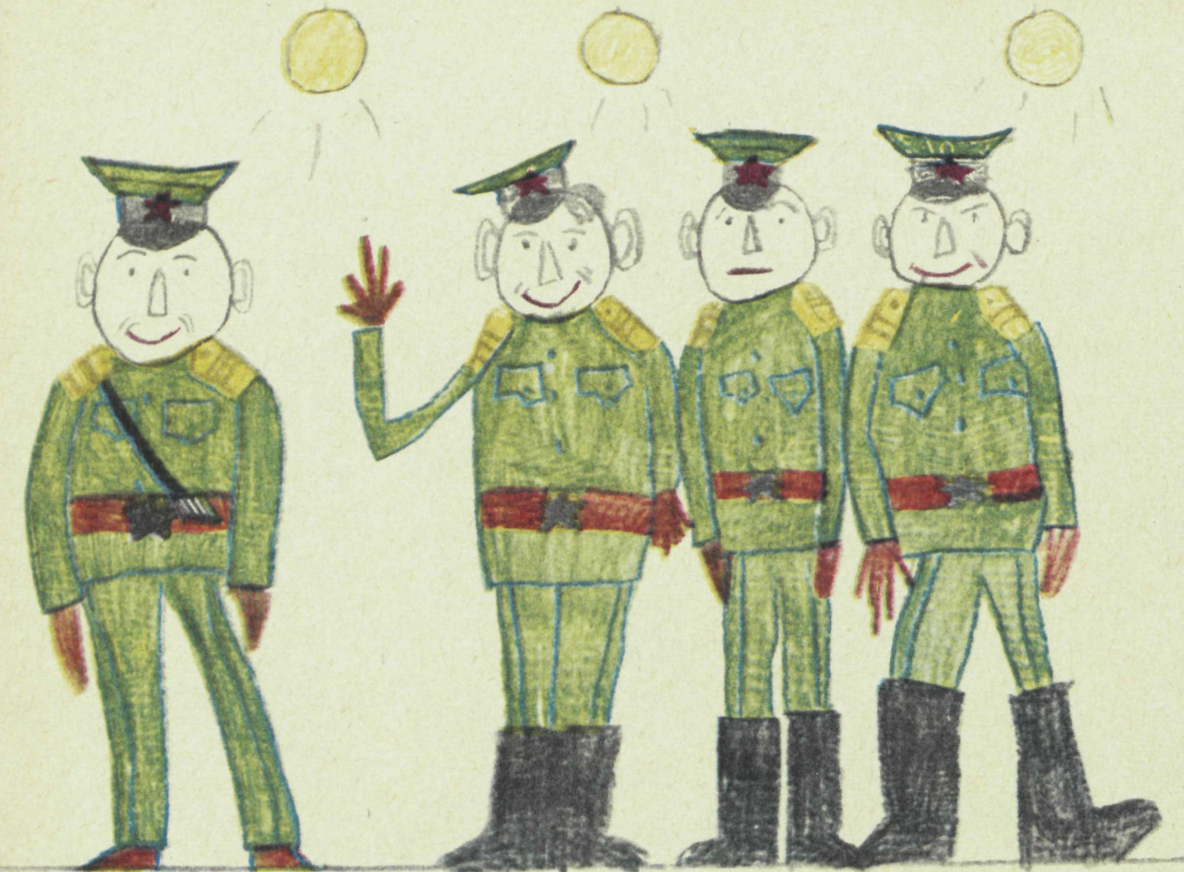
Nõnda suur on jonniviigi!

Jonn ja tõnn
kogu maja matab,
katuseni jääga katab.
Teised lapsed vaatavad,
hõiskavad, hurraatavad:
„Ah, mis õnn,
et meil on Tõnn!“

Siuhti!
kelgul alla nad,
viuhti!
mäe pealt alla nad
tuhisedes tuiskavad,
valjul häälel huiskavad:

„Ah, mis õnn,
et jonnib Tõnn!
Meie Tõnnu
– eks te näe! –
jonnis valmis kelgumäe!“

Illustreerinud E. VALTER

Sõjalaeval

Ootasin pikisilmi päeva, mil mulle seotakse kaela punane räff. Lõpuks jõudis see päev kätte. Hommikul pärisin isa käest iga-suguseid asju sõjalaevade kohta, sest koondus toimus sõjalaeval. Laeva juures võtsid meid vastu madrused, meid viidi laeva «Lahingukuulsuse tuppa». Toas oli fotosid ja kirju, mis jutustasid Suurest Isamaasõjast ja tublidest meremeestest. Fanfaar kuulutas koonduse algust. Lugesime ette pioneeritootuse. Madrustest kommunistlikud noored sidusid meile kaela kaelarätid. Pioneerid kinkisid meile lilli ja raamatuid, laeva meeskonna poolt saime kiituskirjad, sest olime olnud tublid oktoobrilapsed. Edasi tutvustasid madrused meile laeva. Laeval olid toredad koka-d. Varem ma pole poisse kokkadena näinud. Nende valmistatud toit oli väga maitsev. Sõjalaeva magamisruumid meeldisid mulle ka väga. Pärast näitasid madrused meile multifilme. Nüüd tean laevast palju rohkem kui isa. Sellest koondusest ja ekskursioonist jutustasin ka oma nooremale õele Katrinile.

KÜLLI SÕERDE,

Tallinna 4. Keskkooli Leen Kullmani
nimelise pioneerimaleva pioneer

TEEME LAHTI POSTIPAUNA!

«Sõdurid» — joonistanud 7-aastane
PEETER NAHKO Rakverest.

«Sõjalaev» —
joonistanud KAI VÄLBE
Tallinna 4. Keskkooli III a klassist.

Kui sõdurid läksid rindele

Sõdurid läksid rindele
ja emad jäid üksi.

Sõdur ei unusta ema
ja ema ei unustanud poega.
Kui vabaks sai maa,
siis sõdur tuli tagasi,
kuid paljud ei tulnud
iial koju
ema juurde.

MAE VAPPER,

Tallinna 36. Keskkooli pioneer

HEINO VÄLI

Mehetegu

Jaanus koolis veel ei käinud, kuid lasteaias käis küll. Lasteaeda viis teda vanaema. Vanaema oli muidu väga hea vanaema, aga lasteaia-teel sigines Jaanusel temaga vahel pahandusi. Vanaema tahtis, et Jaanus tingimata hoiaks tal käest kinni.

«Mina ei taha sinul käest kinni hoida!» puikles Jaanus. «Mina olen mees ja mehed ei hoia käest kinni.»

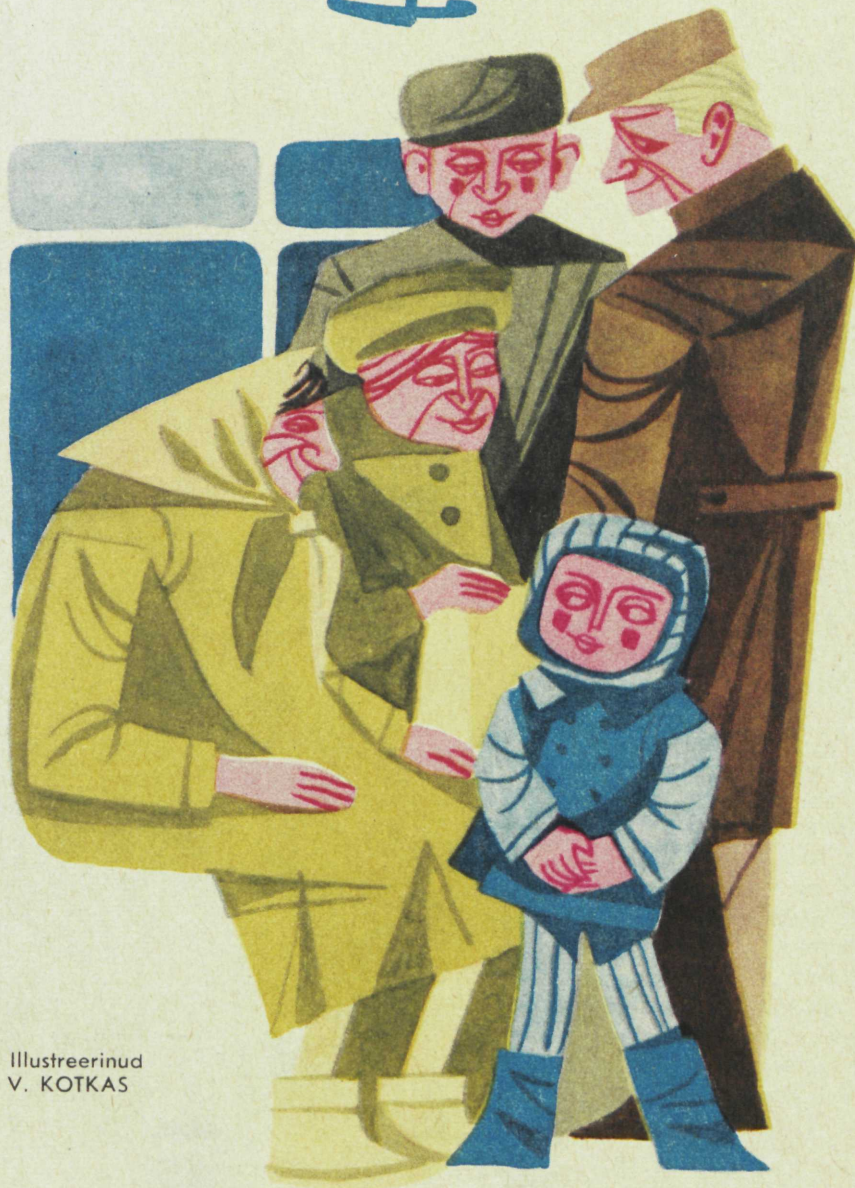
Mõnikord oligi sellest abi, aga enamasti vanaema Jaanust meheks ikka ei pidanud.

Aga ükskord jälle sõitis Jaanus vanaemaga koos südalinna. Nad sõitsid sinna trollibussiga. Trollibussi esimene iste, nagu te kõik teate, on emade ja vanaemade jaoks, kes sõidavad väikeste lastega. Seekord oli trollibuss väga täis ja ka esimesel istmel ei olnud ainsatki vaba kohta.

Jaanus jäi istme ette seisma ja nägi kohe ära, et kõik sõitjad esimesel istmel ei olnudki lastega.

«Mina tahan istuda!» ütles Jaanus.

Kohe tõusiski üks noorepoolne tädi püsti ja tegi Jaanusele koha vabaks. Sellele istus hoopis vanaema.

Illustreerinud
V. KOTKAS

«Mina tahan istuda!» kordas Jaanus solvunult.

«Ma võtan su sülle,» lubas vanaema. Siis aga heitis pilgu Jaanuse kummikutele.

«Ei, ma ei saa sind ikka sülle võtta,» ütles vanaema. «Sa määrid oma poriste kummikutega teiste riided ära.»

Jaanus läks nüüd hoopis torssi. «Mina tahan istuda!» kuulutas ta nõudlikult ja vaatas pahaselt enda ümber.

Tõusis teine tädi.

«Istu siia minu kohale,» ütles ta Jaanusele. Kuid nüüd muutus vanaema omakorda tõredaks. Ta ütles tädile:

«Ei-ei, istuge, palun, oma kohale tagasi. See poiss seisab püsti!» Seesugust ei olnud Jaanus üldse oodanud. Ta mõtles hetke, mis nüüd teha, ja tõmbas siis moka nufukõverasse.

«Vaata, Jaanus, kõik mehed seisavad!» kostis vanaema.

Ka seda ei olnud Jaanus oodanud. Aga see oli tõepoolest nii: kõik mehed seisisid.

Nüüd siis seisis teistele lisaks trollibussi esiistme kõrval veel üks mees — Jaanus. Seisis tähtsalt ja uhkeltki, nagu ikka, kui tehakse oma esimest mehetegu.

SUITSLOOM

ILMAR SIKEMÄE

«Kuule, isa, kuule, kas sa suitslooma tead!»

«Suitsloom! Kas suitsust loom!»

«Ei ole. Ta elab korstnas ja hingab suitsu sisse. Hingab suitsu ninast sisse ja puhub suust välja.»

«Aga mida ta sööb!»

«Tahma.»

«Ja joo!»

«Kui vihma sajab, siis joo tahmast vett. Kui lund sajab, sulab lumi korstnas veeks ja suitsloom joo tahmast lumeveft.»

«Kas suitsloomad elavad ainult korstnas!»

«Ainult korstnates. Meie maja korstnas elab väike üheaastane suitsloom. Nad elavad enamasti keskküftega majade korstnates, seal on rohkem suitsu, ja kõige rohkem elavad vabrikute, vedurite ja laevade korstnates. Elektriijaama suures korstnas elab kõige vanem suitsloom — saja-aastane. Tema nimi on Tronks. Tronksul on kümme poega ja seitsekümmend seitse pojapoega. Mõni Tronksu poeg on läinud mujale elama. Üks tuli suitsupilve sees ja kukkus «Partisani» kino korstnasse. Ja üks Tronksu pojapoeg kukkus suitsupilve äärel suure kaubaauriku korstnasse ja sõidab nüüd kogu aeg Aafrika ja meie maa vahet. Aga suitsloomadega on niisugune lugu: kui

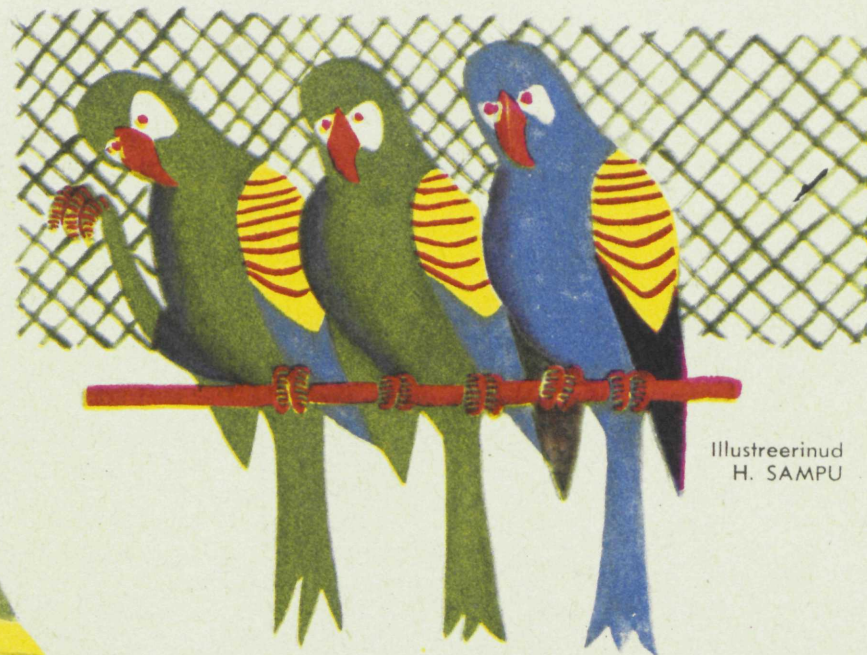
nad pistavad nina korstnast välja, kus pole suitsu, siis ei saa nad enam hingata ja hakkavad aevastama ja peavad korstnasse tagasi pugema. Nad arvavad, et muud ei olegi kui ainult korsten. Kui ainult see korsten, kus nad elavad. Muud ei olegi, ainult üksainus korsten. Ei ole autosid, busse, tramme, ronge, metsi, mägesid, jõgesid, merd ega ookeane. Ja on ainult suitsloomad. Meie korstna suitsloom arvab, et on ainult tema üksinda. Ja kui mõnes korstnas on kaks suitslooma, siis arvavad need, et kedagi rohkem ei olegi kui ainult nemad. Ei ole teisi loomi ega inimesi, ei neegreid ega indiaanlasi, ei sipelgaid, kajakaid, elevant ega krokodille. Ega suitsloom ei vaatagi korstnast välja, ta ei saagi vaadata, siis ei saa enam hingata. Sellepärast suitsloom ei teagi, mis mujal on. Eks ole, suitslooma maailm on ainult korsten!»

«Jaa, ainult korsten.»

«Küll on suitsloom rumal loom, isegi seda ei tea, et televiisorid on olemas ja lennukid.»

Tõepoolest, suitslooma maailm on väike ja vaene ja silmaring ahtake. Aga uhke ja upsakas võib ta olla: tema on maailma ainuke olend!

Illustreerinud
H. SAMPU

JAAN RANNAP

TOPI

(Algus «Tähekeses» nr. 5 — 1968.)

Lövi kokkus tagasi. Nõnda ei olnud sellest lugu, et Priit ei kandnud vööl püstolit nagu päris lõvitaltsutajad. Ämbrikolinast aitas täiesti Zapiku eemalepeletamiseks.

Sellest aitas ka, et Topit ohutusse kaugusse hirmutada. Nagu must välg jätkas Topi koduteed. Ta ei peatunud enne, kui oli jõudnud väikesesse rōduga tuppa.

Kui tädi Lilli, loomaia direktor ja üks tulevane lõvitaltsutaja talle sinna järele jõudsid, kõikus Topi juba rōõmsalt trapetsil. Pikk reis oli õnnelikult lõppenud. Kōik on hea, mis hästi lõpeb, mõtles Topi.

Loomaia direktor arvas pisut teisiti.

«Topi, Topi,» vaatas direktor seinaprakku pistetud viitsa poole.

«Mis ma pean nüüd sinuga tegema? Kuidas me sinu pärast hirmu tunneme, sellele sa ei mõelnud!»

«Topi, Topi!» ütles ka tädi Lilli. «Kui sa vähemalt millegagi näitaksid, et kahetsed ja parandad ennast.»

«Huh!» puhkis Topi nõusolevalt, sibas siis pesukausi juurde ja hakkas hoolega käsi seebitama.

Nii pöördus elu väikeses toas tagasi õigetele rōõbastele. Kikivarvul lahkus loomaia direktor, kikivarvul läks ka üks tulevane lõvitaltsutaja. Sel päeval oli Topil olnud üleliia palju erutusi. Nüüd vajas ta rahu.

Laskem teda siis puhata.

(Lõpp.)

YOLLI

JA

ELAR KUUS

7

KITSE-
TALLE

Vastlakukkel

ERIKA ESOP

Vastlakukkel,
valge kraega,
miks on sul nii vähe aega?

Sa ei seisa üldse vakka,
kohe tegutsema hakkad.
Kergitades esmalt mütsi,
tahad rõõmustada Jütsi,
ja siis astud vaagnalt – kuhu?
Otse maiasmoka suhu!

«Uinu nüüd, muidu Une-Mati pa-handab,» rääkis ema Vollile, kusstutas elektri ja läks teise tuppa. Üksijäänud poiss torises voodis:

«Une-Matit pole olemas. Ja mina ei ole enam tita, et nii vara magan.» Ta tõusis, otsis kobamisi laualt isa taskulambi. Pugenud tagasi asemele, avas ta teki all raamatu «Hunt ja seitse kitsetalle», et seda taskulambi valgel lugeda.

Jutt oli tuttav, samuti pilt esimesel leheküljel — kitse onnike. Ainult imelik, et too hoone praegu veidihaaval suuremaks paisus, kuni päris majaks muutus. Seal väljus kits, korv käes. Ta lausus Vollile:

«Lähnen seenele. Sina valva, et mu talled koerust ei teeks: Üksi, Kaksi,

Kolli, Nelli, Viidi, Kuudi ja Seidi.» Poiss nõustus meelsasti, astus majja. Ohoo, ka kitse-ema oli oma lapsed varakult sünninud! Teine silm lahti, pärisid nad Vollilt:

«Kas õhk puhas?»

«Puhas.»

«Hurraa!»

Krapsti olid magajad voodist väljas, lärmmas ja pusklemas. Mis Vollil siin viga! Pealegi sai ta suureks sõbraks ühega talledest, nimelt Kolliga, kõige kangema mürakaruga.

Järsku kostis ukse tagant: kop-kop! Volli teadis, kes seal on, ja sosistas:

«Ssst! Ärme avame — hunt!»

Kuid Kolli naeris:

«Sina usud vanade jutte hundist! Teda pole olemas, õues kopib onu.»

«Vaata aknast,» hädaldas Volli, «kui sassis karvad ja pikad küüned tal on!»

«Just sassis karvad ja pikad küüned on moes,» vaidles Kolli ja avas ukse.

Tuppa sööstis tõeline hunt, silmad nagu autolaternad, suu kui ekskavaatori kopp. Kõigepealt neelas ta Kolli alla, seejärel teised hullajad — Üksi, Kaksi, Nelli, Viidi ja Kuudi. Siis nõudis Vollilt:

«Kuhu Seidi sai?»

Poiss mäletas küll, et too noorim tall end kellakappi peitis. Aga kas sellest lobiseda tohtis?

Lumememm

IRA LEMBER

Lumi tuiskab,
lumi sajab,
puistab valgeks
puud ja majad.
Mina lumesaju all
liigun nagu lumepall.
Käpikuga klopin
puhtaks oma jopi.

Aga ikka tuiskab, tuiskab,
jälle lumiseks mind puistab.
See ju minu süü ei ole –
lumememme moodi olen.
Mis siis saab, kui ema ka
vahetab mind temaga?
Ütleb mulle: „Kes siin hullab?
Ega memm või tuppa tulla!“
Kuidas selgeks talle teen,
et ma pole lumemees?

«Ma ei ütle.»
Hunt vihastus, kugistas Volli samuti
alla.
Murdja kõhus oli kole ja pime. Tal-
led nuuksusid haledalt. Volli püüdis
neid lohutada:
«Kannatust! Teie ema tuleb varsti
koju, Seidi toob käärid, nad lõika-
vad hundi kõhu lõhki, lasevad meid
välja.»
Seepeale hakkas mürakaru Kolli
hoopis härdasti nutma:
«Kust need kää-käärid enam kätte
saadakse? Mii... mii... mina vii-
sin need õue ja kaotasin ära!
Õöööö...»
No oli see alles pahameel, mida
Volli nüüd Kolli vastu tundis!
Oleks ta vähegi näinud, oleks ta

oma sõpra siinsamas hundi kõhus
sakutanud: või suurte asju kiskuma!
Pääsemine tundus täitsa lootusetu.
Seal aga meenus Vollile tema enda
kodu ja ta röökis kõigest jõust:
«Ema!! Ema!!»
Samas raputaski ema teda õlast:
«Mis sa kisad?... Endal raamat
voodis ja — ah, sind! — isa tasku-
lamp teki all.»
Poiss vabandas:
«Hundi kõhus oli väga pime. Ei saa-
nud välja ka, keegi oli käärid võt-
nud. Ja koguni ära kaotanud.»
«Kes?»
Volli pidi vastama, et Kolli, kuid jäi
targu vait. Sest märkas veel õigel
ajal, kui kahtlaselt sarnane oli sõbra
nimi tema enda nimega.

Illustreerinud E. PIKK

AINUD

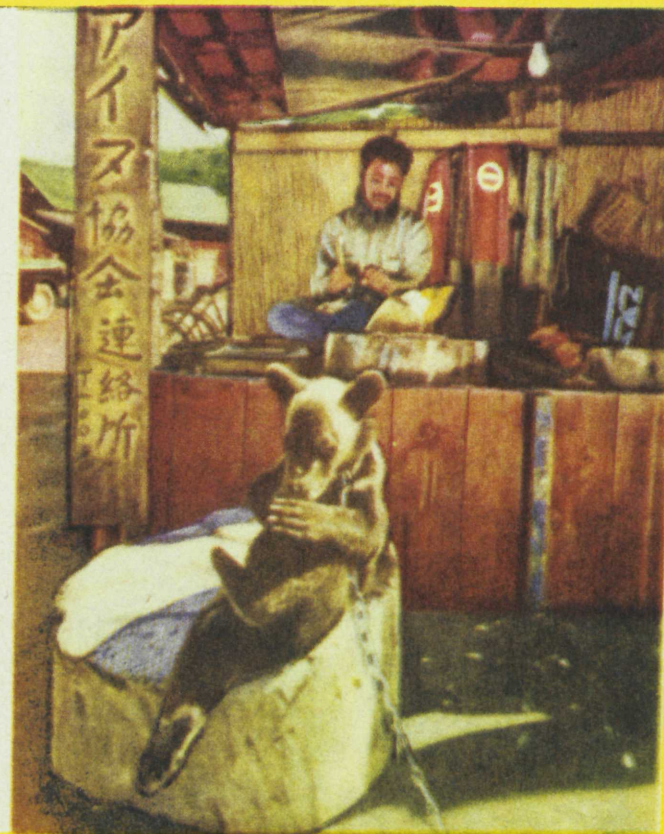
Jaapani saarestikus asub Hokaido saar. Siin suitsevad tulemäed, mille järsud küljed on kaetud jändrike mändidega. Ja siin on ka ainude asulad. Ainud on väikest kasvu mustade juustega inimesed. Mehed kannavad pikka habet. Teadlased arvavad, et ainud on Hokaido saare päriselanike viimased järglased. Paljud neist on jaapanlastega segunenud, kõnelevad jaapani keelt ja riietuvad jaapanlaste moodi. Ainud on vaesed ja elatuvad peamiselt kalapüügist. Merel käiakse puutüvest uuristatud paatidega. Kui saabub õhtu, süüdatakse mäeküljele okstest lõkkesid. Vanemad mehed ja naised istuvad lõkke ümber laulma. Lõkete vahel tantsivad tütarlapsed ja noormehed. Igal aastal käib tuhandeid turiste ainudel külas. Vaadeldakse ainude elu, kuulatakse nende laulu

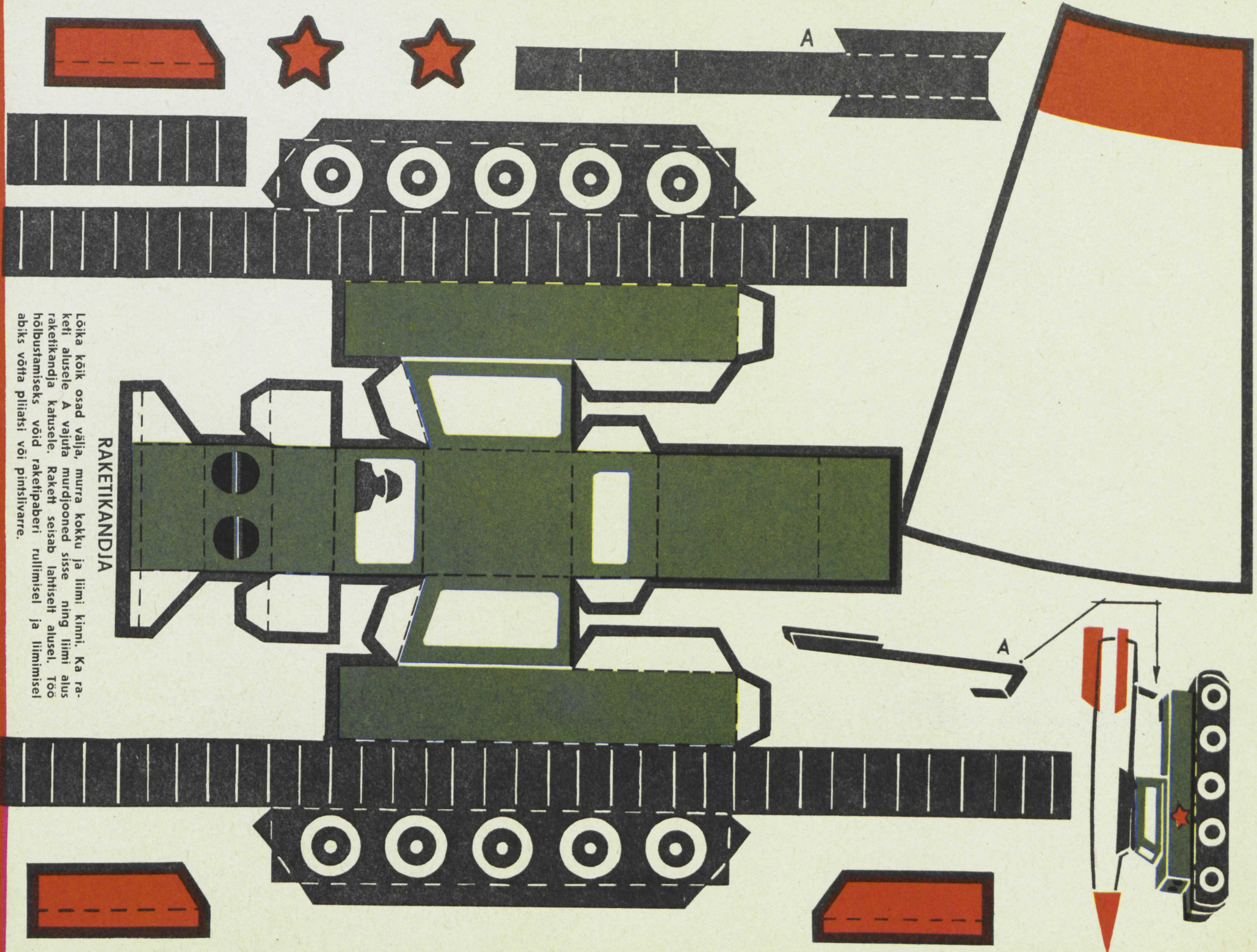
ja vähese raha eest ostetakse mälestuseks puust nikerdatud kausike või kireva kaunistusega riituse.

Ainusid elab ka naabersaarel — Nōukogudemaa kuululal Lōuna-Kuriillil. Kuid siin ei ole neil turistide abi tarvis. Mootorpaatidega sõidetakse merele ja kala püütakse moodsate püünistega. Käiakse kotikujahil, sest selle mereloomana nahk on väga hinnaline.

All vasakul:
Hokaido saare ainud paadiga merel.

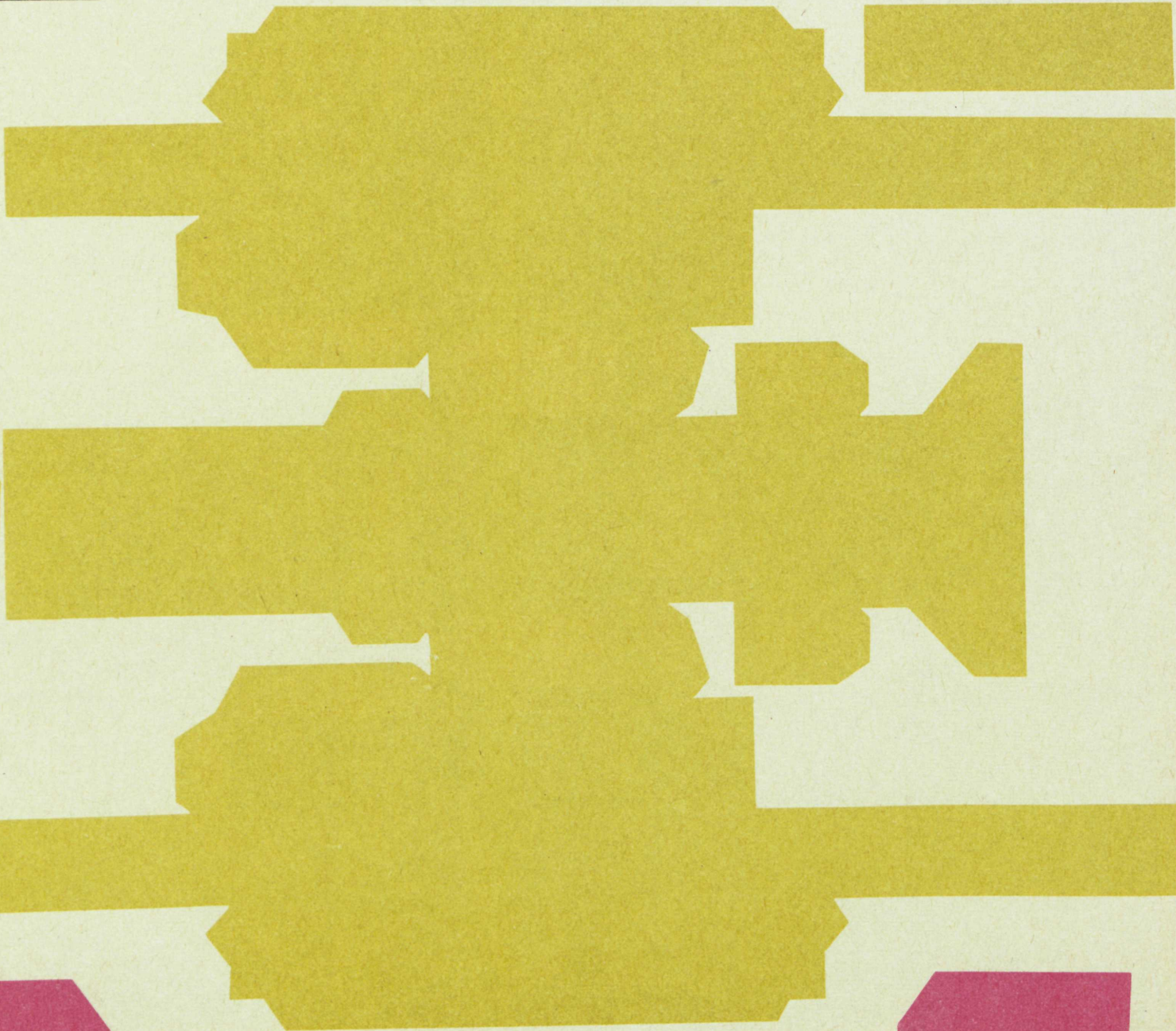
Paremal:
ainu pood. Siin teeb ta käsitöid ja müüb neid turistidele. Viimaste ligimeelitamiseks on ainu oma poe juurde toonud karupoja.

RAKETIKANDJA

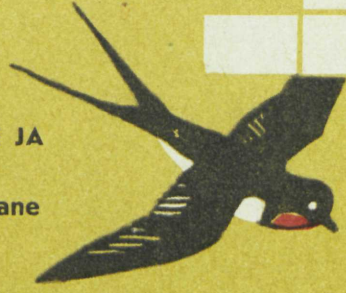
Lõika kõik osad välja, murra kokku ja liimi kinni. Ka raketikandja A vajuta mürdjooned sisse ning liimi alus raketikandja katusel. Raketti seisab lahtiselt alusel. Töö hõlbustamiseks võid raketipaberi rullimisel ja liimimisel abiks võtta pliitsti või pintslivarre.

Joonistanud K. TAMM

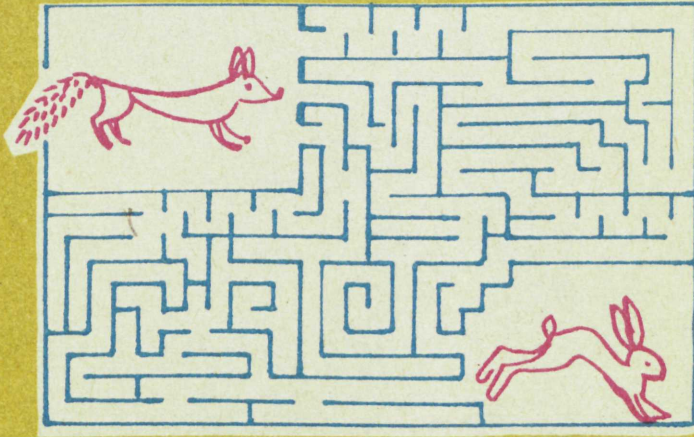

KAS SA TUNNET LINDE!

REBANE JA JÄNES

Kas rebane saab jänese kätte!

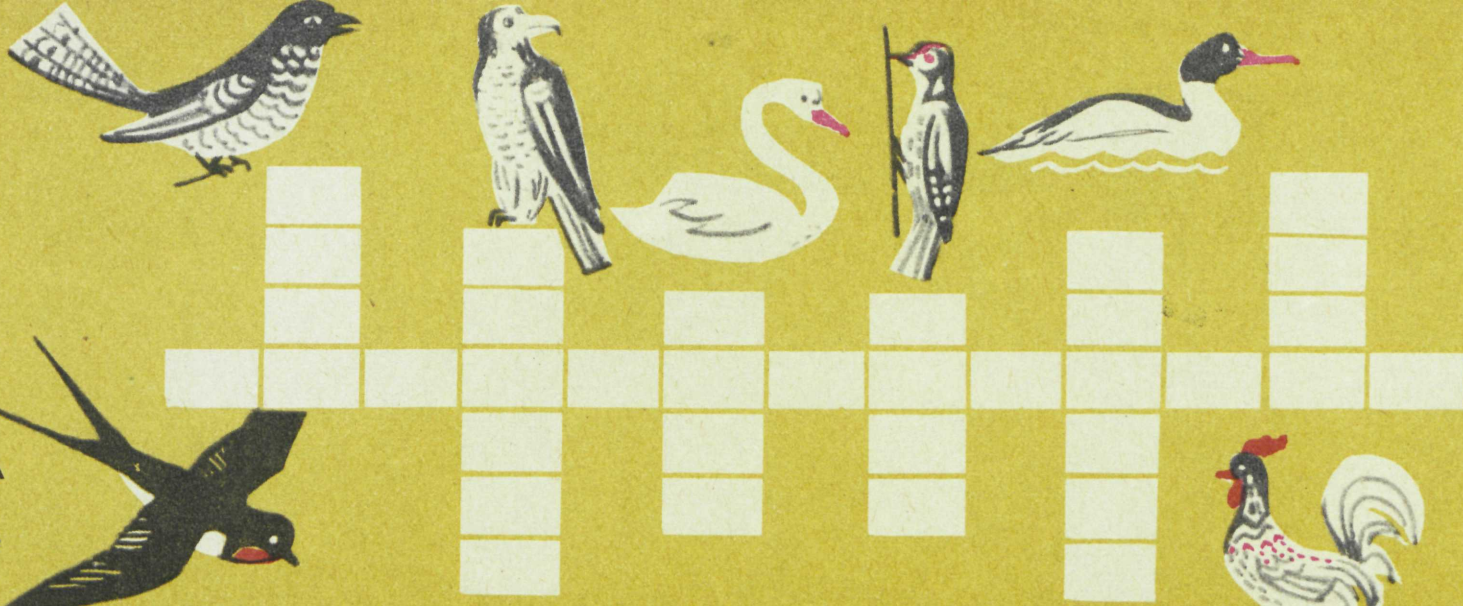
KITARRIST

Missuguse juhtmega peab valjuhääldaja ja kitarrist ühendama!

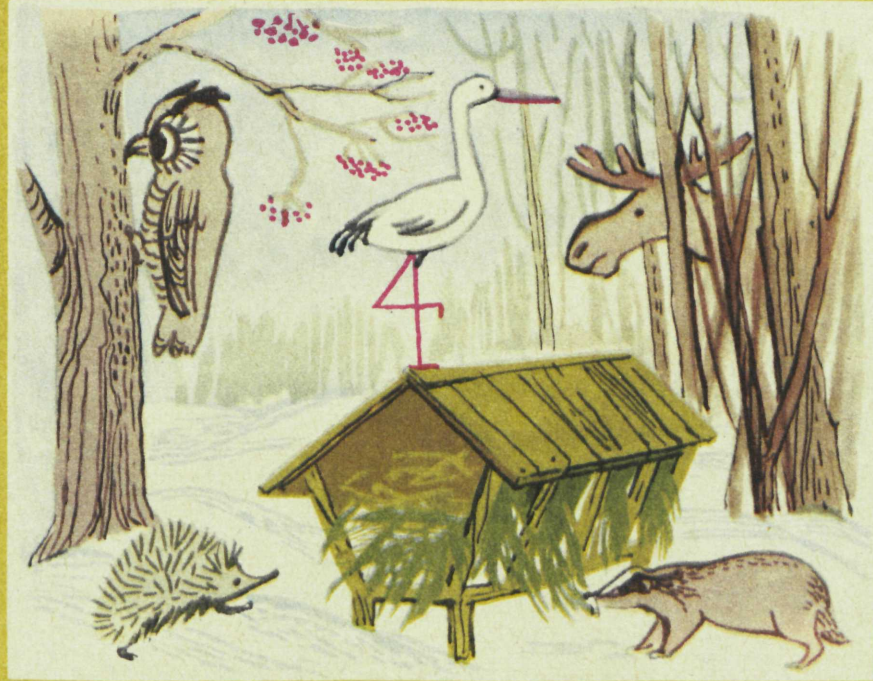

KES SAID PREMIAI!

Möödunud aasta lõpul lahendasime jälle mõistatusi võistluskorras. Loos määras preemiaraamatud AIVAR PAAVELILE, JÜRI PUIDETILE, TAIVO KERSNALE, ALKMAR KÄHRIKULE ja ARDI VAHERILE.

METSAS

«Pühapäeval suusatage metsa,» ütles õpetaja veidi enne vastlapäeva. «Esmaspäeval siis joonistate, mida nägite.» Kui õpetaja Antsu pilti nägi, mõistis ta kohe, et Ants jättis metsa minemata. Mille järgi ta seda arvas!

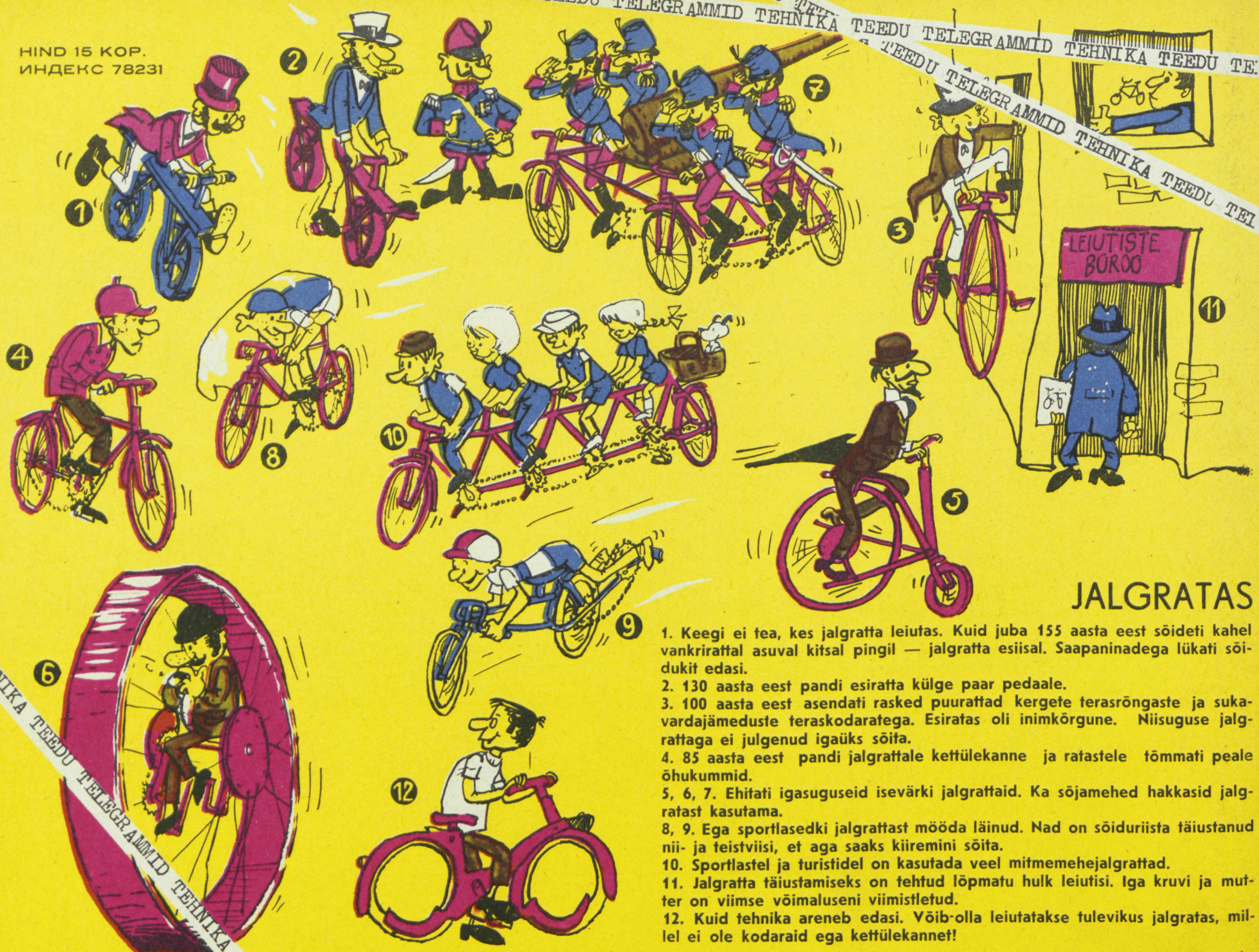
Esikaanel S. Väitjälil joonistus «Küll on libel!».

Детский журнал ЦК ЛКСМ Эстонии и Совета Пионерской организации Эстонской ССР «Тягелек» («Звездочка»). На эстонском языке. Выходит один раз в месяц. 2,85 учётно-издательских листа. Типография «Октоober», ЭССР, Таллин, Креуцвальди, 24. Адрес редакции: ЭССР, Таллин 1, бульвар Эстония, 4. Цена 15 коп. Зак. 1513. Тираж 57 000.

ELKNU Keskkomitee ja ENSV Pioneerorganisatsiooni Nõukogu lastejakiri „Täheke“ nr. 2 — 1969, X aastakäik, ilmub üks kord kuus. Toimetuse aadress: Tallinn 1, Estonia pst. 4, tel. 449-70, 475-20. EKP Keskkomitee Kirjastus.

Kolleegium: V. Kotkas, H. Mänd, A. Piirma, H. Pukk (peatoimetaja), H. Raigna, M. Velleste. Kunstiline toimetaja E. Pikk, vanem tehniline toimetaja V. Hurt, vanemkorrektor E. Orgmets.

Leduda antud 25. XII 1968. Trükkida antud 23. I 1969. Trükiarv 57 000. Paber 90 X 60/8. Trükipoognaid 2. Arvestusploognaid 2,85. MB-01624. Tellimise nr. 1513. Trükikoda «Oktoober», Tallinn, Kreutzwaldi t. 24.

JALGRATAS

1. Keegi ei tea, kes jalgratta leiutas. Kuid juba 155 aasta eest sõideti kahel vankrirattal asuval kitsal pingil — jalgratta esiisal. Saapaninadega lükati sõidukit edasi.
2. 130 aasta eest pandi esiratta külge paar pedaale.
3. 100 aasta eest asendati rasked puurattad kergete terasrõngaste ja suka- vardajameduste teraskodaratega. Esiratas oli inimkõrgune. Niisuguse jalgrattaga ei julgenud igauks sõita.
4. 85 aasta eest pandi jalgrattale kettülekanne ja ratastele tõmmati peale õhukummid.
- 5, 6, 7. Ehitati igasuguseid isevärki jalgrattaid. Ka sõjamehed hakkasid jalgratast kasutama.
- 8, 9. Ega sportlasedki jalgrattast mööda läinud. Nad on sõiduriista täiustanud nii- ja teistviisi, et aga saaks kiiremini sõita.
10. Sportlastel ja turistidel on kasutada veel mitmemehejalgrattad.
11. Jalgratta täiustamiseks on tehtud lõpmatu hulk leiutisi. Iga kruvi ja mutter on viimse võimaluseni viimistletud.
12. Kuid tehnika areneb edasi. Võib-olla leiutatakse tulevikus jalgratas, millel ei ole kodaraid ega kettülekanne!